

На основу чланова 13. и 43. Статута, Планинарског Савеза Републике Српске (у даљем тексту ПСРС) и предлога Начелништва, Управни одбор ПСРС (у даљем тексту УО ПСРС) на Палама 15.12.2019. године, усваја следећи:

## **П Р А В И Л Н И К**

### **О ИЗВОЂЕЊУ ИЗЛЕТА, ПОХОДА И ЕКСПЕДИЦИЈА ПСРС**

#### **Опште одредбе**

##### **Члан 1**

Правилник о извођењу излета, похода и експедиција ПСРС садржи принципе и правила понашања који су обавезујући за све организаторе и учеснике експедиција, а и односи се на експедиције које се организују у оквиру Планинарског савеза Републике Српске.

##### **Члан 2**

Циљ организовања излета, похода и експедиција је подизање нивоа способности и знања чланова планинарске организације, стицање нових искустава, промоција планинарства и постизање врхунских спортских резултата.

##### **Члан 3**

-Излети су једнодневни организовани обиласци мјеста или подручја, који могу укључивати један или више obroка или услуга, без услуге ноћења. Могу трајати највише 24 часа, не рачунајући вријеме трајања превоза, а могу бити спортско-рекреативни, наставно-едукативни, културно-историјски и туристички.

-Поход је вишедневни организовани одлазак на једно или више подручја унутар или ван граница БиХ, гдје су чланови групе у одређеном временском периоду усмјерени на кориштење властите логистике за смјештај и исхрану. Поход има више различитих намјена и мора је сачињавати најмање 5 (пет) чланова који су учлањени у ПСРС или мање, ако је такав интерес савеза, а по одлуци УО ПСРС.

-Експедиција је организован одлазак у неки од планинских масива ван граница БиХ, са циљем успона на врх, гдје су чланови експедиције у одређеном временском периоду усмјерени на кориштење властите логистике за смјештај и исхрану, када у дјелу успона и силаска користе алпинистичку опрему и технику, те током експедиције поштују „Етички кодекс - принципи и пракса за експедиције“ УИАА. Експедицију сачињавају најмање 5 (пет) чланова који су учлањени у ПСРС или мање, ако је такав интерес савеза, а по одлуци УО ПСРС.

##### **Члан 4**

Организатор излета, похода и експедиције (у даљем тексту: експедиције) под покровитељством ПСРС може да буде Планинарски савез Републике Српске, регионални и градски савези, као и планинарска друштва и клубови учлањени у ПСРС. Осим чланица ПСРС организатор експедиције може бити и друга правна организација, ако је то у интересу ПСРС, о чему одлучује УО ПСРС.

#### **Члан 5**

Експедиције ПСРС могу се организовати:

- на основу предлога Комисије за високогорство, Водичке и Алпинистичке службе ПСРС
- на основу предлога чланица ПСРС (регионални и градски савези, планинарске организације)
- на основу предлога појединца (члана планинарске организације)

а које је, на основу предлога Начелника ПСРС, усвојио УО ПСРС или Скупштина ПСРС.

#### **Члан 6**

Службени назив експедиције ПСРС мора да садржи име планине на коју се врши успон и годину током које се експедиција организује.

#### **Члан 7**

Ако Организатор експедиције није члан ПСРС, а због важности циља организовања експедиције:

- сматра да треба да носи назив “Експедиција Републике Српске”,
- тражи препоруку од ПСРС за покровитеље, спонзоре и донаторе или
- тражи препоруку ПСРС за институције у БиХ или национални планинарски савез земље домаћина,

наведено остварује одлуком УО ПСРС, на предлог Начелника ПСРС.

Организатор који није члан ПСРС, поред елабората, УО ПСРС доставља и:

- предлог организатора да је циљ експедиције усмерен на даљи развој националног експедиционизма и развој врхунског спорта у РС,
- изјаву о поштовању овог Правилника и свих аката ПСРС,

- писане изјаве организатора да у случају било којег законског прекршаја у БиХ или у земљи домаћина чије последице могу штетити ПСРС-у, организатор сноси пуну кривичну и материјалну одговорност.

Организатор приликом пријаве треба да достави елаборат који садржи: назив, циљ, термин, план пута, опис планине и смера успона, финансијску конструкцију, планинарску биографију вођа пута и експедиције и планирани број чланова експедиције.

## **Организација експедиције**

### **Члан 8**

Организатор мора имати сагласност ПСРС за организовање експедиције. Одлуку о давању сагласности доноси Управни одбор ПСРС, на образложени предлог Начелника. ПСРС може самостално да организује експедиције у циљу популаризације овог спорта, с тим да именовани Вођа пута експедиције ПСРС, преузима улогу организатора.

### **Члан 9**

У случају да постоји више пријављених организатора за исту дестинацију у сличном термину и са истим или сличним карактеристикама експедиције, крајњи суд доноси УО ПСРС уз консултацију Начелника ПСРС.

Без овако донетих одлука УО ПСРС, експедиције немају право коришћења знака ПСРС, нити обиљежја и имена Републике Српске приликом припрема и за вријеме експедиције, нити се таква експедиција сматра да је у оквиру или под покровитељством ПСРС.

### **Члан 10**

Организатор експедиције ПСРС-а обавезан је да:

- Пропише услове, те омогући конкурисање за учешће у експедицији, у складу са планираним бројем чланова експедиције, одлукама вође пута и успона експедиције, а уз поштовање интереса ПСРС;
- Упозна члана експедиције о међусобним правима и обавезама између организатора и члана експедиције;
- Обезбеди сву неопходну заједничку експедицијску опрему ради остварења заједничког циља;
- Обезбеди торбу прве помоћи током свеукупног трајања експедиције;
- За врхове преко 6000 м обезбеди: базну станицу и ручне радио уређаје за комуникацију унутар експедиције, сателитски телефон за комуникацију са светом и хитне случајеве, изворе енергије, опрему за спасавање и уплати депозит за спасилачки хеликоптер, ако је то у складу са прописима земље домаћина.
- По завршетку експедиције преда детаљан писани извештај Начелништву ПСРС и УО ПСРС, потписан од стране Вође пута и Вође експедиције у року од 30 дана од повратка експедиције.

## Члан 11

Услови за вођу пута експедиције ПСРС-а, осим услова из члана 10. су да:

- је именован од стране УО ПСРС,
- поседује активно знање једног страног језика,
- има искуство на пољу вођења експедиција,
- сва финансијска пословања експедиције обавља према прописима земље домаћина, Републике Српске, БиХ и по Статуту ПСРС,
- да пружи сву логистику потребну за неометан рад вође успона и овлаштених лица експедиције,
- на првом месту води рачуна о безбедности чланова, а не само о циљу експедиције,
- да именује чланове специјалистичких служби које су му потребне за успјешно провођење експедиције,
- да води дневник експедиције, који по усвајању извјештаја предаје у архиву ПСРС.

Вођа пута је вођа комплетне експедиције, од планирања и припреме до завршетка и извјештаја експедиције. Вођа пута је материјално-технички одговоран за експедицију и мора бити високо морална личност, јер је задужен са метеријалним средствима ПСРС. Потпуно је одговоран за припрему успона. Именује вођу успона и потребна овлаштена лица прије поласка. Уколико је експедиције бројнија или сматра да је неопходно, може на лицу мјеста да именује овлаштена лица. Вођа пута одговара за комплетну експедицију.

## Члан 12

Услови за вођу успона експедиције су да:

- је именован од стране УО ПСРС, на приједлог вође пута,
- је учествовао као члан најмање на три експедиције,
- је упознат са законским прописима и начином организације експедиције у земљи домаћину,
- је упознат са историјом и детаљима претходних успона на врх који је циљ експедиције
- зна да постави логистику успона, те техничке аспекте експедиције.

Вођа успона експедиције преузима експедицију по поласку на успон. Најодговорнија је особа за безбедност и здравље чланова експедиције. Доноси све одлуке на успону. Има могућност удаљити члана експедиције или прекинути експедицију у сваком тренутку. Сви чланови експедиције су подређени њему на успону, те он одговара за сваког члана експедиције пјединачно. У сваком тренутку мора знати, гдје му се налазе чланови експедиције, те може на лицу мјеста именовати овлаштена лица која би му помагала уз сагласност вође пута.

Вођа пута може замјенити вођу успона, уколико то околности налажу уз обавезу да, у што краћем временском року, обавијести УО ПСРС о разлозима замјене, те

да по повратку експедиције, достави УО ПСРС писмено обавјештење о разлозима и термину замјене вође успона.

Од вође пута, вође успона и овлаштених лица се захтјева испуњеност свих услова везаних за успон. Заједно су одговорни за комплетну експедицију и провођење овог правилника и свих аката ПСРС. На лицу мјеста доносе казнене мјере за чланове експедиције, ако је потребно. Након експедиције подписују извјештај, Начелништву и УО ПСРС, заједно, те су након усвајања извјештаја од стране УО ПСРС, завршили са експедицијом.

### **Члан 13**

Права и обавезе чланова експедиције су:

- да поштују све одлуке организатора и вође пута прије, за вријеме и после експедиције;
- да подпишу, овјере и придржавају се изјаве коју је доставио организатор;
- да у медијима дају истините и коректне изјаве о циљу, чланству и резултатима експедиције;
- да у иностранству на достојан начин представљају своју земљу и савез;
- да у својим изјавама, извештајима и снимљеним материјалима наводе име организатора и спонзоре;
- да поштују овај Правилник и све акте ПСРС-а.

### **Члан 14**

Вође пута и успона, те остали чланови експедиције морају да поштују Закон о спорту Републике Српске и Закон о спорту БиХ, као и остале правне акте у државама у којима се налазе.

### **Члан 15**

Финансирање експедиција може бити:

- путем конкурса код државних институција за буџетска средства,
- путем спонзора и донатора,
- на основу пројеката,
- из средстава организатора,
- приватним средствима чланова експедиције.

Организатор је дужан у року од 30 дана по завршетку експедиције да поднесе детаљан финансијски извештај УО ПСРС-а са свом пратећом документацијом потребном за књиговодствену евиденцију. Комплетни извештаји се достављају и спонзорима, донаторима и државним институцијама које су финансирале експедицију.

### **Члан 16**

Организатор је у обавези да поштује културу, религију и традицију земље домаћина, да развија добре односе са локалном заједницом и да се према њима односи са дужним поштовањем.

### Члан 17

Организатор је у обавези да поштује мере за заштиту природне околине и предузме мере како би чланови експедиције примењивали регулативне одредбе УИАА („УИАА циљеви и упутства у заштити околине“ и „Катманду декларација о активностима на планинама“) земље домаћина у тој области.

## Казнене мјере

### Члан 18

У случају не придржавања одредби овог Правилника, могу се изрећи одређене лакше и теже казнене мјере у складу са Статутом ПСРС, а лакше су:

**1. лакша казнена мјера** – усмена опомена од стране службеног лица (користи се само једном, по члану, у току експедиције) због: непажљивог кретања по опасним мјестима; прецјењивања сопствених могућности; непридржавања упутстава службеног лица; лакша недисциплина с обзиром на групу; убрзавање или успоравање с обзиром на групу; викање и довикивање у зимским условима; кашњење на тачно утврђени превоз до 2 минуте; и слично

**2. лакша казнена мјера** - уплата 20 КМ на жиро рачун ПСРС за следеће: све ставке из 1. казнене мјере, ако се понове; те код тежег непридржавања упутстава службеног лица (писмених и усмених); кашњење на тачно утврђени превоз до 10 минута; остављање одпадака у превозном средству или на терену; свађе, препирке са учесницима; инсистирање на честим паузама или најмање непоштовање службених лица. Ову мјеру службено лице проводи кроз уручење уплатнице на којој је уписано име учесника, сврха дознаке, ПСРС као прималац, те жиро рачун ПСРС као рачун примаоца са износом од 20 КМ, које учесник треба да уплати 10 дана од доласка експедиције.

**3. лакша казнена мјера** - уплата 50 КМ на жиро рачун ПСРС за следеће: кашњење од 10 до 20 минута на тачно утврђени превоз; код тежих мјера непоштовања службених лица и њихових одлука; довођење у опасност групе као цјелине или појединаца; кршење правила, планинарске етике и морала; и слично. Ову мјеру службено лице проводи кроз уручење уплатнице на којој је уписано име учесника, сврха дознаке, ПСРС као прималац, те жиро рачун ПСРС као рачун примаоца са износом од 50 КМ, које учесник треба да уплати 10 дана од доласка експедиције.

Појединац може добити више истих казnenих мјера, у зависности од тежине и учесталости прекршаја. Гарант наплате казnenих мјера је матична планинарска организација која је издала препоруку за свог члана.

## Члан 19

У случају тежих кршења одредби овог Правилника, могу се изрећи мјере у складу са Статутом ПСРС (Члан 67.):

Удаљавањем из експедиције -Предсједник ПСРС, Секретар, Вођа пута, Вођа успона експедиције или друго овлаштено лице ПСРС у било ком тренутку могу удаљити учесника експедиције, ако то тренутна ситуација налаже, без икаквих материјално-техничких обавеза према појединцу, те суспендовати га до годину дана у ПСРС, с тим да своју одлуку о суспензији образложи и достави савезу у писаној форми у року 30 дана, како би се суспендовани могао жалити Вијећу части ПСРС. Све трошкове сноси подносилац жалбе. Жалба на одлуку Већа части ПСРС подноси се Скупштини ПСРС.

Надокнада материјалне штете -Уколико члан или чланови експедиције својим понашањем, нанесу штету организатору експедиције, исти је дужан износ и спецификацију навести у извјештају, те поднијети молбу УО ПСРС за надокнаду штете. УО ПСРС може донијети одлуку о надокнади материјалне штете организатору на терет починиоца или његове планинарске организације од које је добио препоруку, ако појединац неће да је уплати у разумном року. На одлуку УО ПСРС се може жалити Вијећу части ПСРС у року од 30 дана од доношења одлуке УО. Све трошкове сноси подносилац жалбе. Жалба на одлуку Већа части ПСРС подноси се Скупштини ПСРС.

Пријаве прекршаја подnose се уз извјештај експедиције, који Вођа пута експедиције мора да достави у савез 30 дана од доласка експедиције.

**Завршне одредбе**

## Члан 20

Овај Правилник ступа на снагу даном усвајања УО ПСРС.

15.12.2018.године

Предсједник УО ПСРС

Љубиша Араманда